

การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท
The Learning Promotion of Community Using ICT,
The Project of Tele-Center for Education and Development in Rural Area

วรปภา อารีราษฎร์¹ และสมเจตน์ ภูศรี²

Worapapha Arreerard¹ and Somjet Poosri²

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม²

E-mail : Dr.worapapha@hotmail.com¹ and Prsident.rmu.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูล **ประการที่สอง** พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน **ประการที่สาม** ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ**ประการที่สี่** ศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานภายใต้โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน เครื่องมือการวิจัย จำนวน 4 ชุด และสถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. กรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูล ได้นำหลักการ แนวคิด เป้าหมายและความต้องการดำเนินงานของโครงการมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยกระบวนการบริหารจัดการแบบ PAOR เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่มีกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรม กิจกรรมการดำเนินงาน เป้าหมายและผลลัพธ์ในการดำเนินงาน และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการดำเนินงานเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นแสดงถึงวิธีการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนแบบร่วมมือ ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้นตอน การดำเนินงาน 4 ด้าน รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ผลการดำเนินงานของโครงการบรรลุตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด คิดเป็นการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 100.00

4. การศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การส่งเสริม ; การเรียนรู้ของชุมชน ; เทคโนโลยีสารสนเทศ ; โครงการศูนย์ทางไกล

ABSTRACT

The objectives of this research are to 1) study the conceptual framework of a collaborative learning model to promote community learning using information and communication technology under the project of Tele-Center for Education and Development in Rural Areas, 2) to develop a model to promote community learning using information and communication technology, and using schools as a base 3) to assess the outcomes of the model implementation, and 4) to follow up the application of the model in education and development in rural areas of the northeastern region of Thailand. The target population was twenty secondary schools in MahaSarakhm Province. The instrument was four sets of learning units. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The study showed that the research framework was created based on the concepts, principles, goals and needs for improving job quality. The PAOR method was employed for establishing a school based learning organization. The framework was composed of activities, action, goals and results. The average opinion of the experts toward the appropriateness of the conceptual framework rated at a very high level ($\bar{x}$ = 4.78, SD.=0.42). The model of RajabhatMahaSarakhm University for promoting community learning using information and communication technology for education and development in rural area consisted of five steps of activities in four areas with eighteen indicators. The average opinion of the experts toward the model rated at a very high level ($\bar{x}$ = 4.71, SD.=0.46). The findings indicated that the project was successful and all performance indicators were qualified (100 %). Finally, the average level of the school personnel toward the acceptance of the model rated at a very high level ($\bar{x}$ = 4.54, S.D.=0.59).

Keywords : Promoting ; Community Learning ; Information Technology ; The Tele-Center

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการกระจายองค์ความรู้ ข่าวสาร และการเรียนรู้ สู่ประชาชน สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2550) การพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การผลิต ต่อยอด ถ่ายทอด บูรณาการและใช้ความรู้ การศึกษาเรียนรู้เป็นกลไกในการช่วยพัฒนาคน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนช่วยสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ของเด็กไทย โดยเฉพาะพื้นที่ชนบททางไกล ให้มีการศึกษา เรียนรู้ เข้าถึงและเข้าใช้ข้อมูล สารสนเทศ

อันจะส่งผลถึงการรับรู้และการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ(สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545)

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. ร่วมกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ หรือ มจพ. และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หรือ มร.ม. (สำนักงานโครงการ, 2555) ได้ตระหนักถึงการดำเนินงานเพื่อเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท สนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และการดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการสนองตอบนโยบายของรัฐ ได้จัดทำ “โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” (Tele-Center for Education and Development in Rural Area) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับการศึกษาและ

เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท ได้จัดทำโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550 โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานและดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่ วันที่ 29 กันยายน 2551 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ภายใต้ภารกิจโครงการ 3 ปี และติดตามผลการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของชุมชน 3 ปี

โครงการมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทั้งความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน องค์ความรู้ และการพัฒนาบุคลากร ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่าง สำนักงาน กสทช. บมจ.ทีโอที มจพ. และ มร.ม. เพื่อที่จะสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งสารสนเทศให้เกิดขึ้นในชนบทจังหวัดมหาสารคาม เพื่อส่งเสริมมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามให้เป็นศูนย์กลางพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัย โรงเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทส่งเสริมโอกาสของการรับรู้ข้อมูลตลอดจนการเรียนรู้สู่ประชาชน โดยใช้โรงเรียนและนักเรียนในพื้นที่ เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของชุมชนในชนบทที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (สำนักงานโครงการ, 2555)

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีองค์ประกอบการทำงานที่สัมพันธ์กันประกอบด้วย 6 ส่วน คือ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์(Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) บุคลากร (Peopleware) ข้อมูล (Data) ระบบสื่อสารข้อมูล (Data Communication system) และระเบียบวิธีปฏิบัติการและคู่มือ (Procedures) (ประสิทธิ์ ทิมพุดิ และ ครรชิต มัลลียงค์, 2549) การดำเนินการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชุมชน (สำนักงานโครงการ, 2555) ได้ดำเนินการครบทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ 1) การติดตั้งห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนต้นแบบ 20 โรงเรียน 2) การจัดหาและพัฒนาโปรแกรมด้านการเรียนการสอนและฐานข้อมูลความรู้ของชุมชน 3) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีความรู้ ทักษะในการประยุกต์ใช้ไอซีทีโดย มร.ม. และ มจพ. 4) การพัฒนารวบรวมข้อมูลของชุมชนในการส่งเสริมการเรียนรู้ 5) การติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายของ บมจ.ทีโอที

และ 6) การปฏิบัติพัฒนาระบบการใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของชุมชน ที่เป็นข้อกำหนดให้โรงเรียนเข้าถึง ใช้ระบบเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นฐานในการเรียนรู้ นำสู่การพัฒนาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ของชุมชน

การดำเนินงานโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศสู่ชุมชน เป็นการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน(Jones and George, 2003; ประสิทธิ์ ทิมพุดิ และ ครรชิต มัลลียงค์, 2549)เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้อยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ (Information technology acceptance)(Davis, bangozzi and warshaw,1989) การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์เพื่ออธิบายเหตุผลในการยอมรับการนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการนำไปสู่การพัฒนาระบบการ (Process) ผลิตภัณฑ์ (Product) หรือการให้บริการ (Service) ตามความต้องการของชุมชน (Chan, 2004 ; Rogers,1995)การพยากรณ์การยอมรับและการนำไปใช้เทคโนโลยีตามรูปแบบ TAM (Technology Acceptance Model : TAM) (Davis, 1985)ได้เสนอแนวคิดการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการคือ ตัวแปรภายนอก (External variable)การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศ (Perceived usefulness)การรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน (Perceived ease of use)และทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน (Attitude toward Using)ทัศนคติตามแนวคิดของ Bloom's taxonomy (Bloom,1956)เป็นพฤติกรรมที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมหรือจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ส่งผลให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่พึงประสงค์ตามลำดับ 5 คือ การรับรู้ (Receiving)การตอบสนอง(Responding) การเห็นคุณค่า (Valuing) การจัดระบบค่านิยม (Organization) และการกำหนดลักษณะ (Characterization by value)ในการให้บริการที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้จัดทำแผนแม่บทการให้บริการสารสนเทศระยะเวลา 6 ปี (สำนักงานโครงการ, 2552) พร้อมกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ที่มีตัวชี้วัด เป้าหมายการดำเนินงาน งบประมาณ กิจกรรม โครงการและผู้รับ

ผิตชอบ ตามโครงสร้างขององค์กรที่เป็นจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) (Besterfield et al., 2003; วิเชียร วิทยอุดม, 2554) ร่วมกับการสร้างสรรค์วัฒนธรรมองค์กรพัฒนาคุณภาพทักษะทีมงาน และกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของชุมชนให้มากที่สุด มร. ได้จัดตั้งคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554) พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) เป้าหมายเพื่อให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานโครงการ

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี (ธีระ รุญเจริญ, 2553) เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อการเรียนรู้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม (Peter, 2006) การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เพื่อส่งเสริมโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ (Learning school) (Zajda and gamage, 2009 ; John and boydell, 1991) จำเป็นจะต้องอาศัยบุคลากรในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรและชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเรียนรู้ของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทที่ใช้โรงเรียนต้นแบบ 20 แห่ง เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนโดยนำตัวแบบ TAM มาใช้ในการติดตามการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีของชุมชน ผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และผู้สนใจทั่วไปที่สนใจศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
4. เพื่อศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาการดำเนินงานของโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาท - สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด บริบท เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความต้องการของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำรอบแนวคิดในการดำเนินงาน
2. พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
4. ศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 35 โรงเรียน คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง จำนวน 20 โรงเรียน ตามเงื่อนไขของโครงการที่คัดเลือกโรงเรียนที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความพร้อมในการประยุกต์ใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ และโรงเรียนมีความจำเป็นในการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

ของชุมชน (สำนักงานโครงการ, 2555)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 4 ชุด ดังนี้

1. แผนการดำเนินงานระยะ 6 ปี และแผนปฏิบัติการของโครงการ และโรงเรียนเครือข่าย 20 แห่ง ที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินงาน

2. รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพร้อมเครื่องมือและแบบประเมินที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3. แบบบันทึกรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. แบบสอบถามการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

กำหนดเกณฑ์การแปลผล โดยแบ่งช่วงความคิดเห็นจากการประเมิน ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.51-3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ที่ประเมินกรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบ โดยการประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ

2. เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน จากการประเมินรูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนฯ โดยการประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ

3. เก็บข้อมูลจากผู้ประสานงานโรงเรียน จำนวน 20 โรงเรียน ตามแบบบันทึกรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด โดยส่งข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโครงการ

4. เก็บข้อมูลจากสมาชิกเครือข่าย 20 โรงเรียน

ทำแบบสอบถามการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเว็บไซต์โครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือวิจัยที่ได้คั้บจากกลุ่มตัวอย่างและผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ที่รวบรวมด้วยสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

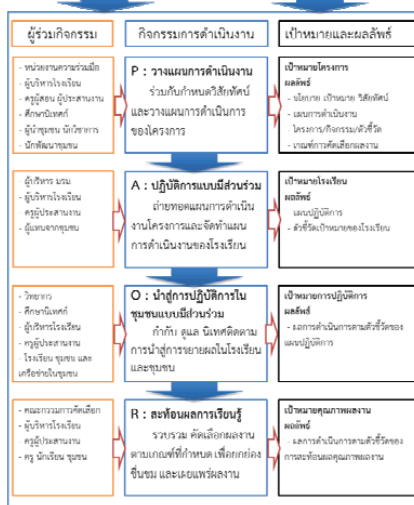
ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์และสรุปผลผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษารอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด และทฤษฎีจากเอกสารโครงการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

นำเสนอสื่อ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

จากรูปที่ 1 พบว่ากรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้นำหลักการ แนวคิด เป้าหมายและความต้องการดำเนินงานมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยกระบวนการบริหารจัดการแบบ PAOR เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่มีกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรม กิจกรรมการดำเนินงาน เป้าหมายและผลลัพธ์ในการดำเนินงาน

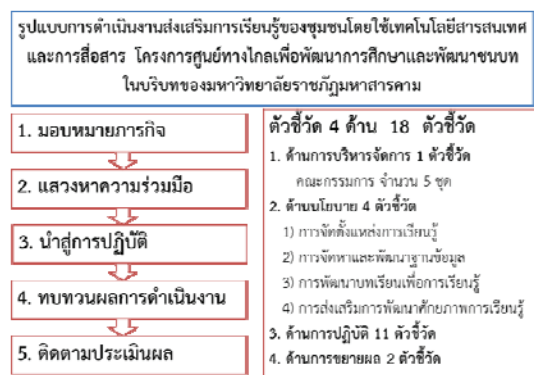
ตารางที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อกรอบแนวคิดการดำเนินงาน

รายการ	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1. ด้านหลักการ แนวคิด เป้าหมายและความต้องการ	5.00	0	มากที่สุด
2. ด้านผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.67	0.50	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน	4.89	0.33	มากที่สุด
4. ด้านเป้าหมายและผลลัพธ์	4.56	0.53	มากที่สุด
5. ด้านความเป็นไปได้ในการนำสู่การปฏิบัติ	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.78	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการดำเนินงานเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, $SD.=0.42$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.00- 4.56

2. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้นำจากการศึกษากรอบแนวคิด มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแสดงดังรูปที่ 2 หลังจากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินผล แสดงดังตารางที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากรูปที่ 2 พบว่า รูปแบบแสดงถึงวิธีการดำเนินงานของมรม. ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนแบบร่วมมือ ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้นตอน จากการดำเนินงาน 4 ด้าน รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 1 ตัวชี้วัด เป็นการกำหนดบทบาท ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการ จำนวน 5 ชุด

2.2 ด้านนโยบายประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ที่กำหนดเป้าหมายในการนำไอซีทีสู่ชุมชนอย่างมีคุณภาพ จาก 4 กิจกรรมคือ 1) การจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ 2) การจัดหาและพัฒนาฐานข้อมูล 3) การพัฒนาบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ และ 4) การส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้

2.3 ด้านการปฏิบัติ ประกอบด้วย 11 ตัวชี้วัด ที่กำหนดภารกิจการดำเนินงานของโรงเรียนเครือข่ายในการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์ไอซีทีโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม

2.4 ด้านการขยายผล ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ที่เน้นการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้กับโครงการในการนำไอซีทีส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบ

รายการความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1. ด้านกิจกรรมของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ด้าน	4.80	0.40	มากที่สุด
1) มอบหมายภารกิจ	5.00	0	มากที่สุด
2) แสวงหาความร่วมมือ	4.44	0.53	มาก
3) นำสู่การปฏิบัติ	4.78	0.44	มากที่สุด
4) ขอบทผลการทำงาน	4.78	0.44	มากที่สุด
5) ติดตามประเมินผล	5.00	0	มากที่สุด
2. ด้านตัวชี้วัดการดำเนินงาน 4 ด้าน	4.83	0.38	มากที่สุด
1) ด้านการบริหารจัดการ 1 ตัวชี้วัด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) ด้านนโยบาย 4 ตัวชี้วัด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) ด้านการปฏิบัติ 11 ตัวชี้วัด	4.67	0.5	มากที่สุด
4) ด้านการขยายผล 2 ตัวชี้วัด	5.00	0	มากที่สุด
3. ด้านการนำสู่การปฏิบัติ	4.51	0.51	มากที่สุด
1) สอดคล้องกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์โครงการ	5.00	0	มากที่สุด
2) สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของชุมชน	4.33	0.50	มาก
3) สอดคล้องกับบทบาท/หน้าที่สมาชิกเครือข่าย	4.22	0.44	มาก
4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน/ชุมชน	4.44	0.53	มาก
5) ส่งเสริมการใช้ไอซีทีเพื่อเรียนรู้ของชุมชน	4.56	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ยทุกด้าน	4.71	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71, SD.=0.46) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.83 - 4.51

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา และการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นระยะเวลา 3 ปี พร้อมกับรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัดจากโรงเรียนเครือข่าย 20 แห่ง รวมทั้งข้อมูลการดำเนินงานของสำนักงานโครงการ วิเคราะห์ และสรุปผลพบว่า ผลการดำเนินงานของโครงการตลอดระยะเวลา 3 ปี แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการดำเนินงานโครงการตามตัวชี้วัด

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ด้านการบริหารจัดการ 1 ตัวชี้วัด		
จัดตั้งคณะกรรมการ	5 ชุด	5 ชุด
2. ด้านนโยบาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด		
2.1 จัดตั้งแหล่งการเรียนรู้		
1) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ไอซีที มร.ม.	1 แห่ง	1 แห่ง
2) จัดตั้งศูนย์ไอซีทีโรงเรียนเครือข่าย	20 แห่ง	20 แห่ง

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
2.2 จัดทำและพัฒนารูปแบบข้อมูล		
1) จัดทำโปรแกรมพัฒนาลิขสิทธิ์การเรียนรู้	1 ชุด	1 ชุด
2) พัฒนาลิขสิทธิ์แบบที่มีคุณภาพ	50 เรื่อง	50 เรื่อง
2.3 พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของชุมชน		
1) อบรมผู้บริหารและครูในโรงเรียน	ครบทุกคน	ครบทุกคน
2) อบรมนักเรียนใช้ไอซีทีในการเรียนรู้	ครบทุกคน	ครบทุกคน
3) อบรมผู้นำชุมชนใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้	ครบทุกคน	ครบทุกคน
2.4 พัฒนาแหล่งเผยแพร่ความรู้ของชุมชน		
1) พัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียน	20 แห่ง	20 แห่ง
2) พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้	1,000 เรื่อง	1,669 เรื่อง
3) พัฒนาระบบตามหลักสูตรสถานศึกษา	120 เรื่อง	120 เรื่อง
2.5 เชื่อมต่อระบบการสื่อสารผ่านเครือข่าย		
1) ใช้ระบบเครือข่ายการสื่อสารของ TOT	2 MB	2 MB
2) ติดต่อประสานงานผ่านอีเมลล์	20 แห่ง	20 แห่ง
3) เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารผ่านเว็บไซต์	20 แห่ง	20 แห่ง
2.6 บริหารจัดการโครงการ		
1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ	3 ระดับ	3 ระดับ
2) ขยายผลการอบรมโดยโรงเรียนเครือข่าย	20 แห่ง	20 แห่ง
3) ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	20 แห่ง	20 แห่ง
3. ด้านการปฏิบัติ 11 ตัวชี้วัด		
1) จำนวนครูที่ดูแลศูนย์ไอซีทีในโรงเรียน	80 คน	98 คน
2) จำนวนครูที่เข้ารับการอบรมพัฒนาลิขสิทธิ์	500 คน	751 คน
3) จำนวนครูที่พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	500 คน	664 คน
4) จำนวนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ	500 เรื่อง	2,637 เรื่อง
5) จำนวนครูที่เป็นวิทยากรอบรม	200 คน	356 คน
6) การใช้ศูนย์ไอซีทีเพื่อการเรียนการสอน		
6.1) จำนวนห้อง/หมู่เรียนที่เข้าใช้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
6.2) จำนวนนักเรียนที่เข้าใช้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
7) การให้บริการศูนย์ไอซีทีในโรงเรียน		
7.1) จำนวนครูที่เข้าใช้บริการ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
7.2) จำนวนนักเรียนที่เข้าใช้บริการ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
8) การจัดอบรมโดยโรงเรียนต้นแบบ		
8.1) จำนวนครูที่เข้ารับการอบรม	1,000	12,977
8.2) จำนวนนักเรียนที่เข้ารับการอบรม	2,000	25,743
8.3) จำนวนเยาวชนที่เข้ารับการอบรม	1,000	10,552
8.4) จำนวนประชาชนที่เข้าอบรม	1,000	8,673
9) จำนวนคนใช้บริการศูนย์ไอซีทีโรงเรียน	15,000	262,371
9.1) วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 15.00-18.00 น.	10,000	202,748
9.2) วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 9.00-16.00 น.	5,000	59,623
10) จำนวนงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน		
10.1) จากโรงเรียน(บาท)	40,000	1,857,463
10.2) จาก อบต./เทศบาล/อบจ. (บาท).	100,000	798,500
10.3) จากชุมชน/ประชาชน (บาท)	100,000	766,033
11) การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน		
11.1) จำนวนครั้งที่โรงเรียนจัดกิจกรรม	120 ครั้ง	616 ครั้ง
11.2) จำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรม	60,000 คน	151,126 คน
4. ด้านการขยายผล 2 ตัวชี้วัด		
1) จำนวนเครือข่ายสำนักงานโครงการ	3 แห่ง	5 แห่ง
2) จำนวนเครือข่ายของศูนย์ไอซีทีโรงเรียน	60 แห่ง	272 แห่ง

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการดำเนินงานของโครงการบรรลุตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด คิดเป็นการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 100.00

4. ผลการศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากกลุ่มตัวอย่างในเดือนธันวาคม พ.ศ.2557 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามการยอมรับและการนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane,1973) ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 312 คน คำนวณตามสัดส่วนของครูในโรงเรียนและใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาครูที่ผ่านการอบรมและสามารถเป็นวิทยากรในการอบรมและนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์และสรุปผลแสดงดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของสมาชิก

รายการ	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1. ด้านปัจจัยภายนอก	4.53	0.53	มากที่สุด
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ ในการเข้าร่วมโครงการ	4.58	0.61	มากที่สุด
3. ด้านการรับรู้ถึงการดำเนินงานที่ง่าย ในการนำไปปฏิบัติในโรงเรียนและชุมชน	4.53	0.59	มากที่สุด
4. ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน	4.53	0.61	มากที่สุด
1) การรับรู้	4.57	0.56	มากที่สุด
2) การปฏิบัติตาม	4.55	0.53	มากที่สุด
3) การสร้างค่านิยม	4.53	0.62	มากที่สุด
4) การจัดระบบ	4.48	0.69	มาก
เฉลี่ย	4.54	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าการยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปใช้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.54,SD.=0.59) โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีในระดับมากที่สุดตามลำดับ คือ การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$ =4.58,SD.=0.61) ปัจจัยภายนอก ($\bar{X}$ =4.53,SD.=0.53) การรับรู้ถึงการดำเนินงานที่ง่ายในการนำไป ($\bar{X}$ =4.53,SD.=0.59) และทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน($\bar{X}$ =4.53,SD.=0.61)

ตารางที่ 5 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนรู้

รายการ	จำนวนคน
1. การผลิตสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	312
2. การเรียนรู้/การสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต	312
3. การเรียนรู้/สืบค้นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	298
4. การเรียนรู้/สืบค้นผ่านYoutube	275
5. การสื่อสารผ่านอีเมล	272
6. การเรียนรายวิชาอื่นๆ	270
7. การพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ของชุมชน	102
8. การสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์	86
9. การจัดทำเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ชุมชน	68
10. การอบรมชุมชนเพื่อการสืบค้นองค์ความรู้	68

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 312 คน ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ครอบคลุม 10 ด้าน โดยมีการนำไปใช้ในการผลิตสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้/สืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาการออกแบบคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบพบว่า รูปแบบการดำเนินงานใช้กระบวนการบริหารจัดการแบบ PAOR สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่มีกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรม กิจกรรมการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของการออกแบบคิดการดำเนินงานในเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน ได้นำหลักการ แนวคิด เป้าหมายและความต้องการดำเนินงาน มาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยกระบวนการในการศึกษา และพัฒนาเกิดจากการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ประสิทธิ์ ทิมพุดิ และ ครรชิต มัลย์วงศ์, 2549)จึงส่งผลให้กรอบแนวคิดมีความเชื่อมโยงกับนโยบายในแต่ละระดับ และสอดคล้องกับความต้องการ

2. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนพบว่า รูปแบบแสดงถึงวิธีการดำเนินงานของ มรม. ในการดำเนินการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนแบบร่วมมือ ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ด้าน และกำหนดตัวชี้วัดทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนที่นำสู่การปฏิบัติได้ มีตัวชี้วัดสำหรับการดำเนินงานในแต่ละขั้นชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้สู่การให้บริการชุมชนที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน(Jones and George, 2003; ประสิทธิ์ ทัศนพิติ และ ครรชิต มัลลียงค์, 2549)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนพบว่า มีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัดคิดเป็นการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 100.00 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผลจากการที่รูปแบบเน้นการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการในพื้นที่ จึงส่งผลให้ทุก ๆ ฝ่ายให้ความร่วมมือกันในการส่งเสริมการเรียนรู้ของสนับสนุนงบประมาณ และบุคลากร อีกทั้งรูปแบบได้กำหนดให้มีการทบทวนผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ผลสำเร็จเป็นการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) (Besterfield et al., 2003; วิเชียร วิทย์อุดม, 2554) เนื่องจากกระบวนการทบทวนเกิดจากการให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะจากฝ่ายต่าง ๆ จึงส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามลำดับอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในระดับมากที่สุด โดยมีการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ครอบคลุม 10 ด้าน ตามข้อกำหนดของโครงการเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดำเนินการโดยมีกรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาชนบทโดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งการเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี(ธีระ รุณเจริญ, 2553)เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เพื่อส่งเสริมโรงเรียนแห่งการเรียนรู้(Learning School)(ZajdaandGamage, 2009) จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงานปรากฏผลในเชิงประจักษ์ที่ครู

นักเรียน ประชาชนในพื้นที่ ได้รับการพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึง จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในระดับมากที่สุด (Bangozzi and Warshaw. 1989) รูปแบบของ TAM ที่เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ(Davis, 1985; Bloom, 1956)เป็นพฤติกรรมเกิดขึ้นหลังจากครูได้เข้าร่วมโครงการได้รับรู้ถึงประโยชน์ต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเห็นความง่ายในการนำไปใช้งาน ส่งผลให้พฤติกรรมหรือทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่พึงประสงค์ เกิดการยอมรับ และการนำไปใช้ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลดังนี้

1. การศึกษากรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนพบว่า รูปแบบได้นำหลักการ แนวคิด เป้าหมายและความต้องการดำเนินงานมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ การบริหารจัดการแบบ PAOR เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกรอบแนวคิดการดำเนินงานเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78, SD.=0.42)

2. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนพบว่ารูปแบบแสดงถึงวิธีการดำเนินงานของ มร.ม. ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาของชุมชนแบบร่วมมือประกอบด้วยกิจกรรม 5 ชั้น การดำเนินการ 4 ด้าน รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบเฉลี่ยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71, SD.=0.46)

3. การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนพบว่า ผลการดำเนินงานของโครงการบรรลุตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด คิดเป็นการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 100.00

4. การศึกษาการยอมรับและนำไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, SD.=0.59) และได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปเพื่อการเรียนรู้ครอบคลุม 10 ด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาผลการดำเนินงานวิจัยในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ร่วมกับสมาชิกเครือข่าย 20 โรงเรียน ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้ประสานงานโรงเรียนละ 2 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหากมีการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีตัวแทนของชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือภาคเอกชน ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล จะส่งผลให้มีมุมมองในการพัฒนาหลายมิติในบริบทที่ต่างกันได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม คณะกรรมการดำเนิน บุคลากร และเจ้าหน้าที่ โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ให้ข้อมูลในการศึกษา วิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ประสิทธิ์ ทิมพุด และ ครรชิต มัลลียงค์.(2549).**การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : โครงการไอซีทีเทเลคอมออนไลน์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.(2554). **รายงานผลการดำเนินงานมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**.มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีระ รุณเจริญ.(2553).**ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และการประเมินกรอบ 3**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ขั้วฟ้า.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). **กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

- สำนักงานโครงการ. (2555). **รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท**. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550).**แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- วิเชียร วิทย์อุดม.(2554). **การจัดการสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : คณะบุคคลวิทยาอุดมสาส์น.
- Bloom, Benjamin A. (1956). **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain**. New York : David Mc Kay Company.
- Dale H. Besterfield and et al. (2003) **Total quality management**. 3rd ed. Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall.
- F. Davis. (1985). **“A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: theory and results,”** Unpublished Ph.D. dissertation, MIT Sloan School of Management, Cambridge, MA.
- F. D. Davis, R. P. Bagozzi, and P. R. Warshaw, (1989).**“User Acceptance of Computer Technology : A Comparison of two Theoretical Models”**. Management Science vol.35,no.8,pp. 982-1002.
- Gareth R. Jones, Jennifer M. George.(2003). **Contemporary management**. 3rd ed. Boston : McGraw-Hill/Irwin.
- Joseph Zajdaand David T. Gamage. (2009). **Decentralisation, School-Based Management and Quality, Decentralisation and School-Based Governance : A Comparative Study of Self-Governing School Models**. pp. 3-22
- Pedler, Mike, Burgoyne, John and Boydell, Tom. (1991) **The Learning Company : AStrategy for Sustainable Development**. Berkshire : McGraw Hill Book.

- Senge, Peter M. (2006) **The Fifth Discipline : The Art and Practice of Organization**. New York : DoubleDay.
- S. Chen, and M. Lu. (2004). "Understanding internet banking adoption and use behavior," **Journal of Global Information Management**, vol. 12, no. 3, pp. 21-33.
- SomjetPhusri and PisuttaArreerard. (2011). **Encouraging to Use The Information Technology and Communication to Communities in Rajabhat Mahasarakham University Context**. In ternationalConferrence on Sciences and Social Social Sciences 2011 : Sustainable Development (ICSSS2011) RajabhatMahaSarakhm University, MahaSarakhm,Thailand 21-22 July 2011 Pages 1115-1122.
- Rogers, E. (1995). **Diffusion of Innovations**. 4th ed. New York, NY : The Free Press.
- Yamane,Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. New york : Harper and Row.

